

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

19. Quando, & quomodo sit audiendus, qui prætendit se per vim, aut metum, seu ante debitam ætatem professum fuisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

- diff. 3. q. 1. num. 2. ubi q. 3. tenet non esse prohibitum puel-
lae Religionis ingressum persuadere, vel benevolentiam
muneribus absque villo pacto. captare.*
6. *Aut aliam quameunque mulierem, &c.] Ergo cogentes viros ad Religionem non ligantur censura huius decreti, vt per Soar. d. diffut. 2. 3. sect. 5. num. 8. Sanch. d. cap. 4. num. 3. Filliuc. in quest. moral. tract. 14. cap. 5. q. 7. num. 89. vers. dico secundo. Portel. in addit. ad dubia Regular. verb. Moniales. nu. 7. Bonacin. d. diff. 2. q. 2. puncto 2. nu. 15. Fr. Ludou. Miranda d. conclus. 2.*
 7. *Præterquam in casibus in Iure expressis.] Veluti; si quis cogeret sceminam ad ingrediendum monasterium in pœnam alicuius peccati, vel ad cautionem pudicitia; vel alia iusta de causa à iure permessa, vt per Soar. d. sect. 5. nu. 9. Filliuc. d. num. 89. vers. tertio. Bonacin. d. puncto 2. nu. 14. vers. dixi.*
 8. *Ad ingrediendum monasterium, &c.] Cogentes mulierem monasterium ingredi non excommunicant ingressu non sequuto, resolunt Nauarr. in man. cap. 27. num. 51. & d. confil. 55. de sentent. excommunicat. in antiquis, alias confil. 5. de Regular. in nouis. Sayr. d. decis. 51. de sentent. excommunicat. Fr. Ludou. Miranda d. conclus. 2. Ego ipse d. alleg. 104. num. 7.*
 9. *Cogentes sceminam ad monasterij ingressum, non vt profiteatur, nec vt habitum sumat, sed vt ibi secula-*

ri retento educetur, donec ætatis aptæ matrimonio sit, in hanc anathematis pœnam non incidere, tradunt Nauarr. confil. 56. de sentent. excommun. in antiq. alias confil. 6. de Regular. in nouis, Zerol. d. verb. Moniales, §. 13. Soar. d. sect. 5. num. 9. Ego ipse d. alleg. 104. num. 5. Filliuc. in q. moral. tract. 14. cap. 6. num. 89. Portel. in addit. ad dubia Regularia verb. moniales num. 14. Diana moral. resol. p. 2. tract. 1. miscel. resol. 56. Id tamen limitant Sanch. d. cap. 4. num. 12. Portel. d. verb. Moniales, num. 14. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 8. num. 10. Hieron. Roder. d. resol. 101. num. 79. quando coactio ista est in ordine ad suscipiendum postea Religionis habitum, siue suasionibus Monialium, siue alia ratione; & addit Portel. citato loco num. 15. quod hanc censuram incurunt, qui puellam liberè ingredientem, vt maneat ibi in habitu seculari educationis gratia, post ingressum cogunt, vt habitum suscipiat Religionis,

¶ Quique consilium, auxilium, &c.] Vnde Portel. in addit. ad dubia Regularia verb. Moniales, num. 7. Hieron. Roderic. d. resol. 101. num. 31. Bonacina d. puncto 2. num. 10.

¶ Simili quoque, &c.] De excommunicatione contra retrahentes sceminas à Religione, latè Bonacin. de censuris extra Bullam, diff. 2. q. 2. puncto 3. Soar. de censur. diffut. 23. sect. 7. num. 9. & 10. Filliuc. tract. 14. cap. 6. q. 5. ad fin. numer. 90. Sanch. d. cap. 4. nu. 15. Sayr. in claus. Regia, lib. 5. cap. 1. nu. 27. cum seqq.

Quando, & quomodo sit audiendus, qui præten dit se per vim, aut metum, seu ante debitam ætatem professum fuisse.

C A P I T U L U M XIX.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Comprehendit moniales.
- 3 Habet locum in Regularibus etiã Ordinũ Regulariũ.
- 4 Metus reuerentialis an annullat professionem.
- 5 Professus nulliter non potest sine crimine apostasia ad seculum redire.
- 6 Regularis non auditur super nullitate sus professionis nisi intra quinquennium causas reduxerit coram Superiore suo & Ordinario.
- 7 Quinquennium ad reclamandum quando incipiat.
- 8 Reclamare potest etiam post quinquennium qui intra illud reclamare non potuit.
- 9 Religiosus, vt possit audiri post quinquennium, quid facere debet.
- 10 Restitutio aduersus lapsum quinquenni pro casu hodie concedatur.
- 11 Ignorantia, vel impedimentum reclamandi intra quinquennium non potest probari iuramento ipsius ignorantis, vel impediti.
- 12 Minor ætate, qui in foro conscientia sue professionis nullitatem sciuit, nec illam ratam fecit intra quinquennium transacto illo adhuc in foro exteriori potest reclamare.
- 13 Professionem quis ratificare præsumitur in dubio intra quinquennium eo transacto.
- 14 Religiosus, & verè professus non est qui ob vim, vel metũ professionem emisit, si illam nõ ratificauit, & solum in foro externo præsumitur esse Religiosus.
- 15 Religiosus per vim & metum non tenetur etiam post lapsum quinquenni in foro conscientia ex vi voti seruare occultè regulas Religionis, nec vota secluso scandalo.
- 16 Religiosus volens ratificare priorem professionem irritam sit verus Religiosus, nec requiritur vt annum nouitiatu iteret.
- 17 Consensus, & acceptatio superioris de nouo nõ requiritur vbi religiosus suã professionẽ irritã ratificat.
- 18 Professus nulliter necessariò scire debet suam professionem esse inualem, ac eam ratificet, vt de irrita valida fiat.
- 19 Inhabiles ad profitendum possunt reclamare etiam transacto quinquennio.
- 20 Professi nulliter ob non seruatam formam præscriptam à Sixto V. in eorum informatione, possunt post quinquennium reclamare.
- 21 Regularis deducens intra quinquennium nullitatem professionis, tenetur eam probare coniunctim coram Ordinario, & proprio superiore Regulari monasterij in quo professionem emisit.
- 22 Superior monasterij non Religionis.
- 23 Causa nullitatis professionis nulla proponenda sunt coram superiore & Ordinario copulatiuè.
- 24 Professionem nullam allegare non potest habitum sponte dimittens.
- 25 Si habitum temere & absque causa dimiserit.
- 26 Regularis nullus vigore cuiuscunque facultatis se transferre potest ad laxiorem Religionem.
- 27 Papa potest solum licentiam concedere ad transeundum ad laxiorem.
- 28 Papa non solet concedere licentiam transeundi ad laxiorem, nisi ex iustis & legitimis causis.
- 29 Prelatus Papa inferior potest existẽte legitima causa dispensare Regularem ad laxiorem Religionem.
- 30 Decretum præsentis intellectus à Doctoribus citatis præstitus.
- 31 Cause legitime, & iustæ, quibus dispensari possit Religiosus quatenus de vna Religione ad aliam laxiorem transire valeat, referuntur.
- 32 Regularibus ad strictiorem Religionem transire volentibus sufficit petita, licet non obtenta licentia à suis superioribus.
- 33 Religiosi Ordinis sanctissime Trinitatis non possunt

10.
11.

ad

- ad alium quemcumque etiam Mendicantium Ordinem se transferre, nisi, &c.
- 34 Regulares Ordinum Mendicantium non possunt transire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthusianos.
- 35 Regulari non est concedenda licentia occultè ferendi habitum.
- 36 Habitum sine causa occultantes Religiosi incidunt in excommunicationem.

- 37 Regularis deferens habitum coopertum habitu alterius Religionis an incidat in censuras.
- 38 Episcopus Monachus tenetur portare habitum suæ Religionis.
- 39 Religiosus factus Episcopus si sine causa habitum Religionis deponat, non incidit in censuras.
- 40 Episcopi Regulares retento colore habitus suæ Religionis possunt se conformare cum Episcopis secularibus in forma.

Cap. puel-
lat. 20. q. 1. c.
cum virum,
de regnl.

Conc. Ate-
lat. 3. c. vic.
Concil. Ate-
lat. 2. c. 5.

Quicumque Regularis præterdat, se per vim, & metum ingressum esse religionem, & aut etiam dicat, ante aetatem debitam professum fuisse, aut quid simile, velitque habitum dimittere quacumque de causa, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, non audiatur, nisi intra quinquennium tantum à die professionis, & tunc non aliter, nisi causas quas præterderit, deduxerit coram Superiore suo, & Ordinario. Quod si antea habitum spontè dimiserit, nullatenus ad allegandum quancunque causam admittatur, sed ad monasterium redire cogatur, & tamquam apostata puniatur, interim vero nullo privilegio suæ religionis iuuetur. Nemo etiam regularis cuiuscumque facultatis vigore transferatur ad laxiorem religionem, nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

1. Vide Nauarr. commento 4. de Regular. num. 73. & 77. Zerol. in praxi Episcop. part. 2. verb. professio. §. 2. verum, verum. Fr. Emman. quest. regular. tom. 3. quest. 17. art. 16. & seq. Spin. in speculo testament. gloss. 12. princip. num. 62. cum segg. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 13. quest. 5. num. 45. cum segg. Fr. Ioan. à Cruce de statu Relig. lib. 1. cap. 8. dub. 4. vers. secunda conclusio. Francisc. Leon. in thesauvo fori Ecclesiast. parte 2. cap. 1. num. 42. Ludouic. Beja respons. casuum conscient. part. 4. casu 18. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 637. in 1. edit. alias resol. 629. in 2. edit. & in praxi aurea. resol. 18. & in decis. curia Archiepisc. Neapolitana. part. 4. decis. 48. Azor. institut. moral. part. 1. lib. 12. cap. 4. q. 10. Campan. in diuersorio iuris canon. rubric. 12. cap. 13. num. 129. Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 37. Portel. in aub. regular. verb. professionis nulle reclamationis. 45. cum segg. Villalob. in summa part. 2. tract. 35. difficult. 25. num. 4. cum segg. Less. de iustit. lib. 2. c. 41. dub. 7. nu. 63. Flores de Mena variarum lib. 3. q. 23. nu. 68. Armen- dar. in addit. ad recop. legum Nauarre. lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. nu. 38. & 51. Fr. Ludouic. Miranda in manual. Prela- tor. tom. 1. quest. 30. artic. 1. cum segg. Sanctarel. variarum res- solut. quest. 48. per cor. Ioan. Valer. de different. inter vtrumque forum. verb. Regulares. different. 2. Nouar. in singul. Canon. con- cels. 116. Bonacin. de clausura. & poenit. cum violentibus impos- sitis. quest. 2. puncto 10. Hieron. Roderic. in compend. quest. regular. resol. 101. num. 68. cum segg. Villalob. in sum. tom. 2. tract. 35. diff. 25. Lezana in sum. quest. Regular. e. 2. à num. 7. Diana moral. resol. part. 3. tract. 2. resol. 62. Nouar. in lucerna Regular. verb. nullitas. Nota in Metu. professionis 2. Inny 1626. coram R. P. D. Carillo. impressa per Tamburin. de iure Abbatissar. decis. 3. num. 16. D. Felician. de Vega Archiepisc. Mexican. ad cap. venerabilis 20. nu. 17. de iudic. idem Tam- burin tom. 3. de iure. Abbatum disp. 5. quest. 11. nu. 84. & disp. 6. quest. 25. cum segg. metupsum de offic. & potest. Episcopi. part. 3. allegat. 104. num. 10. cum segg.

2. a. Quicumque.] Scilicet quicumque, vt ait Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Monialis. vers. ad secundum respon. datur.
3. Regularis.] Etiam Ordinum Militarium, vt refert de- cium Gonzal. ad regul. 8. Cancell. gloss. 8. num. 62. & nuncu- patum hoc decreto comprehendit Milites S. Ioannis Hierosolymitani testantur i resolutum Armen. d. l. 7. de Religionibus num. 51. Gonzal. d. gloss. 8. num. 61. Narbona l. 8. gloss. vnic. num. 15. tit. 5. lib. 1. Recop.
4. Et metum.] Regularem, qui professionem per vim, vel metum celebrauit, posse contra illam reclamare, per hunc text. resoluit Tamburin. d. tom. 3. disp. 6. quest. 26. nu. 7. Sed quid si metus reuerentialis sit, an annullat profes- sionem, vide Couarr. de sponsal. part. 2. cap. 3. §. 6. num. 7. & 8. Henric. in sum. lib. 11. cap. 9. §. 5. Sayr. in floribus decis. sub tit. de Regular. decis. 91. Aloyf. Ricc. in collect. decis. part. 4. col- lect. 932. prop. fin. & in decis. curia Archiepisc. Neapol. part. 4. de- cis. 247. vbi loquitur de matre. Sanch. de matrim. lib. 4. di- sp. 6. num. 18. & in præcepta Decalogi, tom. 1. lib. 4. cap. 3. num.

24. & 26. Hieronym. Roderic. d. resol. 101. num. 78. Ros. decis. 175. num. 5. p. 1. recent. & in Toletana professionis 19. No- uembri 1614. coram bo. mem. Vbaldo. metupsum in collect. cap. cum virum, num. 8. de Regular.

Aut etiam dicat ante aetatem, &c.] An nulliter profes- sus possit sine crimine apostatiæ ad seculum redire? Negat Aloyf. Ricc. in decis. curia Archiepisc. Neapol. p. 4. decis. 84.

Nisi intra quinquennium, &c.] Vide Spin. in speculo tes- tament. gloss. 12. princip. à num. 62. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 13. q. 5. num. 45. cum segg. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. professio. §. 1. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. cap. 4. quest. 10. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 744. in 1. edit. alias resol. 629. in 2. edit. & in decis. curia Archiepisc. Neapol. part. 1. decis. 182. num. 4. Stephan. Gratian. discept. forensium, cap. 43. nouissime Tamburin. de iure Abbatum tom. 3. di- sp. 6. quest. 25. num. 5.

Vtrum autem idem procedat ex parte Religionis, ita- ut ea post quinquennium eicere non possit Religiosum, quem nouit habuisse in professione aliquem defectum? vide Laurent. de Peirinis tom. 1. de subdito Religioso quest. 1. de obedient. cap. 2. §. 4. Lezana in sum. quest. Regul. cap. 2. nu. 7. qui tenent hoc decreto Concilij non obstante poss. Prælatos Religionis etiam transacto quinquenni- cio eicere Religiosum, quem nouerit habuisse in professione defectum alicuius conditionis irritantis illam, quia Con- cilium solum videtur determinare illud quinquennium pro reclamatione professionis.

Quinquennium prædictum in professione expressè fa- cta incipere à die, quo quis illam emisit, in tacita vero à die quo fecerit actus solummodo professus proprios, tradunt Franc. Leo d. cap. 1. num. 4. Azor. d. cap. 4. quest. 10. vers. postremo, Nouar. in lucerna Regul. verb. reclamare num. 3. pag. 223. Tamburin. d. disp. 6. quest. 25. num. 5. & 6. Fr. Lu- douic. Miranda d. quest. 30. art. 1. conclus. unica. prop. fin. Ego ipse d. alleg. 104. num. 16. Bonacin. d. punct. 10. diff. 4. num. 1. vbi nu. 2. resoluit diem illam computandam esse de momento ad momentum, & num. 3. subdit præfatum quin- quennij spatium computandum esse à die professionis, etiam in illo, qui tunc temporis laborabat ignorantia in- ualiditatis professionis, aut a lio impedimento.

Non reclamantem intra quinquennium, vel quia fuit impeditus, vel quia ignorauit iusta ignorantia suam profes- sionem esse irritam, vel ob defectum ætatis posse re- clamare etiam post quinquennium, & vti remedio ex- traordinario beneficij restitutionis in integrum, vt au- diatur, resoluit Nauarr. commento 4. de Regular. num. 71. vers. tertio, Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. quest. 17. art. 16. sub fin. & art. 17. vers. ex quibus, Azor. d. lib. 12. cap. 4. quest. ultim. in fine, Sanchez d. disp. 37. num. 22. Aloyf. Ricc. d. resol. 550. num. 6. vers. tandem, & in decis. Curia Archiepisc. Neapo- lit. part. 1. decis. 182. num. 3. & 4. Flores de Mena d. quest. 23. num. 68. Sanctarel. variar. resol. quest. 48. nu. 3. Ego ipse d. allegat.

allegat. 104. à num. 17. Villalob. part. 2. summ. tract. 35. diffie. 25. num. 5. 8. & 9. Portel. in dubijs Regular. verb. professio. num. 45. Hieronym. Roderic. in compendio quest. regul. resol. 101. num. 68. Nouar. in lucerna Regul. verb. reclamare num. 4. Less. de iustis. lib. 2. c. 41. dub. 7. num. 66. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 3. cap. 41. 3. num. 9. & cap. 440. nu. 25. Diana moral. resol. part. 3. tract. 2. resol. 53. Lezana in summ. quest. Reg. cap. 2. num. 7. vbi ait Concilium in presenti esse intelligendum, nisi aliter professi allegauerint legitimas causas, ob quas non potuerint intra praedictum tempus reclamare, Tamburin. d. disp. 6. quest. 25. num. 7.

Contra Flamin. Paris. de resignat. benefico. lib. 13. quest. 5. nu. 46. & Armendar. in addit. ad recop. legum Navarrae. lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religio. num. 19. existimantes elapso quinquennio dato per hoc decretum non posse praetendentem per vim, & metum se esse ingressum Religionem, reclamare, etiam si toto quinquennio durauerit ea dem causa, vis, & metus. Item contra Ceual. commun. contra commun. quest. 500. in fine, & Bonacin. dicto puncto 10. difficult. 4. num. 4. arbitantes in hoc cap. assignari quinquennium ingredientibus Religionem ad reclamandum contra professionem per vim, vel metum factam, ita tamen, vt elapso illo quinquennio non competat restitutio.

9. Sed hodie, vt quis possit audiri post quinquennium, adit Romae sacra in Congregationem Concil. Tridentin. seu alteram Regularium negotijs praepositam, quae prius cognitio saltem summarie nullitatibus deducendis, & iusto impedimento non reclamandi intra quinquennium, restitutionem illius concedere solet, & ita non semel fieri vidi, quod insinuarunt Portel. d. num. 45. vers. circa quod, & Hieron. Roderic. d. resol. 101. nu. 71. Niger Cynac. controuers. forens. tom. 2. controuers. 371. num. 37. Nouar. in lucerna Regul. verb. professio num. 31. pag. 216.

10. Vnde in vna Colimbriens. 27. Aprilis 1630. S. Congregat. Concil. me informantem, concessit restitutionem in integrum aduersus lapsum quinquennij puellae Colimbriens. praetendenti per vim, & metum parentum ingressam monasterium, & professionem emisse, de quo reclamauit intra quinquennium apud consanguineos, & alios examinatos, & mortuis parentibus post quinquennium apud Colloctorem Portugaliae, & quod professio fuerit facta in 14. mensis anno.

11. Ad probandam praefatam ignorantiam, vel impedimentum reclamandi intra quinquennium non sufficit iuramentum ipsius ignorantis, vel impediti, licet in alijs causis sufficiat, quia transacto quinquennio ius praesumit scientiam habere talis decreti, ite Fr. Emman. in addit. ad summ. tom. 4. c. 6. num. 6. Sanch. d. disput. 37. num. 14. Portel. d. verb. professio num. 50. Hieron. Roderic. d. resol. 101. nu. 72.

12. Minor aetate, qui in foro conicientiae suae professionis nullitatem sciuit, nec illam ratam fecit, intra quinquennium, transacto illo adhuc in foro exteriori potest reclamare, allegando iuste ignorantiam causam. Quod si sub iuramento interrogetur an ignorauerit ius, quod poterat intra quinquennium reclamare, licet potest iurare se ignorasse, intelligens apud se habuisse ignorantiam, & non scientiam, cum qua ratificauerit professionem suam quam praesumit Concilium ratificasse intra quinquennium, ex quo praecipit, vt non audiat post illud elapsum; sicut qui rogatur à iudice sub iuramento iuridico, an transierit per locum, vbi iacebat homo occisus, & inde iudex inferat, an sit talis criminis reus, potest vtiq; licite iurare nullo modo transisse, etiam si à parte rei per talem locum ipse transierit, intelligens intra se non transisse culpabiliter, sed innocenter, quare ita resoluunt Sanchez d. disp. 37. nu. 18. Portel. d. verb. professio nu. 51. Sanctarel. d. q. 48. num. 15. Hieron. Roderic. d. resol. 101. nu. 73. vbi num. 75. subdit professum absque legitima aetate, vel sine praeterea informatione iuxta constitutionem Sixti V. vel ex metu culpabiliter ex parte sua non teneri ad ratificandam professionem, sed posse in Religione persistere, vsque quò commoda occasio egrediendi se offerat.

13. In dubio intentionis de ratificanda professione intra quinquennium, eo transacto praesumitur illam ratificasse, in dubio enim in fauorem Religionis, quae possidet, praesumendum est. Nauar. consil. 13. num. 10. de Regul. Vil-

llob. dict. diffie. 25. num. 7. Hieron. Roderic. d. resol. 101. nu. 75. in fine. Vide Diana part. 4. tract. 4. resol. 49.

Non esse in foro conicientiae verum professum, & Religiosum, qui ob vim, metum, vel aliquod simile professionem emisit, si illam non ratificauit, & solum in foro externo praesumi esse Religiosum resoluit Nauar. consil. 23. nu. 5. & consil. 89. n. 6. & 7. de Regularibus. Henriq. in summ. lib. 11. cap. 6. in comment. & cap. 85. 9. in commento. Sanchez de matrimo. lib. 7. disput. 37. num. 9. Sanctarel. d. q. 48. num. 18. Fr. Bartholom. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitijs disput. 14. dub. 3. num. 5. Rot. in Vlixbonen. professionis 10. Decembris 1621. coram R. P. D. meo Merling.

Vnde in eodem foro conicientiae non teneri, etiam post lapsum quinquennij ex vi voti seruare occulte regulas Religionis, nec vota, secluso scandalo, tradunt Henriq. d. 8. in commento littera B. Fr. Emman. in summ. p. 2. c. 92. conclus. 5. Sanch. d. lib. 7. disput. 37. num. 36. Azor. d. p. 1. lib. 12. c. 5. q. 1. Bonacina d. puncto 10. diffie. 1. n. 1. Sanctarel. d. q. 48. ex n. 24. vbi à n. 2. resoluunt quòd Praelatus regularis cui conitat talem professum non ratificasse suam professionem, potest occulte illum à Religione dimittere, etiam elapso quinquennio.

Religiosum volentem ratificare priorem professionem irritam, fieri verum Religiosum, nec requiri, vt annum nouitiatus iteret, tradunt Nauar. consil. 27. num. 2. de Regularibus. Azor. d. lib. 12. cap. 1. q. 6. vers. si quaras, Portel. d. verb. professio num. 53. Villalob. d. tract. 35. diffie. 24. num. 5. 6. & 8. Bonacin. d. puncto 10. diffie. 1. n. 5. Sanctarel. d. q. 48. n. 33. cum seqq. Hieron. Roderic. d. resol. ut. 101. n. 76. Sanchez d. disput. 37. n. 49. cum seqq. Less. de iustis. lib. 2. c. 41. n. 66. Soar. tom. 3. de Relig. lib. 7. cap. 1. num. 8. Bartholom. de Vecchis d. disp. 14. dub. 5. à princ. vbi declarat multipliciter, & praecipue num. 6. censet non esse iterandum nouitiatum, etiam si publica esset nullitas professionis, & nouitiatus, ob professi inhabilitatem.

Consensum, & acceptationem Superioris de nouo non requiri vbi Religiosum suam professionem irritam ratificat, cum Nauar. Fr. Emman. & alij docet Sanctarel. d. q. 48. n. 30. Soar. de Relig. tom. 3. li. 7. cap. 1. n. 16. Less. de iustis. li. 2. c. 41. n. 67. Barthol. de Vecchis vbi supra à dub. 4. n. 7.

Contra Sanchez de matrimo. lib. 2. disputat. 35. n. 4. & lib. 7. disput. 37. n. 64. Bonacin. d. puncto 10. diffie. 1. existimantes in hoc casu non satis esse solo interno actu professionem reuocari, sed oportere iterum professionem recipi actu externo, & monasterij superiore denuò admittente.

Notatque tamen Sanctarel. d. q. 48. n. 40. cum seqq. necessario requiri ad hoc vt professio irrita, valida fiat, & conualecat, quòd professus sciatur suam professionem esse inuaidam, eamque postea ratificet; cuius tamen contrarium videtur censuisse factam Congregat. vt testatur Rota in Moten. professionis 2. Iunij 1636. coram R. P. D. Carillo. impressa per Tamburin. post tract. de iure Abbatis. far. decis. 3. nu. 12. Et idem Sanctarel. d. q. 48. n. 45. vers. dico duodecimo. subdit, quòd si huiusmodi professus dubiter an priorem professionem inuaidam ratificauerit, debet transacto quinquennio praesumere, quòd eam ratificauerit, & n. 50. tenet minimè esse credendum professum dicenti se intra quinquennium non ratificasse professionem.

Inhabiles ad profitendum, puta habentes perpetuum impedimentum posse reclamare etiam transacto quinquennio, quia isti ratione inhabilitatis nunquam praesumuntur tacite professi, neque Concilium loquitur de huiusmodi personis, obseruant Nauar. consil. 26. num. 12. & vltim. de Regularibus. Bonacin. d. puncto 10. diffie. 4. n. 7. Sanctarel. d. quest. 48. num. 36. Portel. d. verb. professio nu. 5. Villalob. vbi supra num. 8. Hieron. Roderic. d. resol. 101. num. 74. Tamburin. d. disp. 6. quest. 26. num. 9.

Nulliter professos, quia non fuit in eorum informatione seruata forma praescripta à Sixto V. de qua late Fr. Barthol. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum Nouitijs, disp. 6. postea etiam post quinquennium reclamare, cum eorum professio annulletur propter bonum commune Religionis, attestatur ab eodem Sixto V. declaratum Aloyf. Ricc. d. praxi fori Ecclesi. resol. 550.

- sol. 550. in fine, quem refero Ego ipse d. allegat. 104. n. 2. Villalob. in summ. pars. 2. tract. 35. diff. 25. nu. 8. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 3. cap. 440. n. 14. Rota dec. 175. n. 3. p. 1. recentior. Hieron. Roderic. d. resol. 101. n. 74. vbi subdit hoc debere intelligi in professo ante constitutionem Clementis VII. qui anno Domini 1602. abtulit huiusmodi impedimentum irritans professionem, sine praeuia informatione.
21. **¶** Coram Superiore suo, & Ordinario.] Regularem deducentem intra quinquennium nullitatem professionis, teneri eam probare coniunctim coram proprio Superiore Regulari illius monasterij, in quo professionem emisit, & coram Ordinario illius loci, vbi existit monasterium, decum fuisse sub die 1. Decembris 1593. testatur Armend. d. l. 7. de Relig. n. 18. quem refero Ego ipse d. alleg. 104. n. 12. Vide Fr. Emman. tom. 1. quaest. 36. art. 2. Ludovic. Beja respons. casuum conscientiae pars. 4. casu 18. fol. mibi 424. verbo Bonacin. d. puncto 10. diff. 3. n. 3. Nouar. in lucerna Regular. verb. nullitas 1. pag. 177. Tamburin. d. tom. 3. disp. 6. q. 26. n. 3.
22. Superior autem, cui commissiones super nullitate professionis ex praescripto Concilij in hoc loco directae sunt, vna cum Ordinario, intelligitur de Superiore monasterij, non Religionis, ita Sel. in selectis Canon. c. 80. n. 10. vbi refert decum in Aetern. & Romana 7. Aprilis 1629.
23. **¶** Vnde colligit Aloys. Ricc. in praxi aurea resol. 20. resolutum fuisse causas nullitatis professionis nullae ita proponendas esse coram superiore & Ordinario copulative, vt si superior pete solum professionem nullam declararet, Religiosus inque e monasterio eiciat, illum teneatur ad monasterium reuocare, refert Tamburin. d. tom. 3. disp. 6. quaest. 26. num. 3.
24. **¶** Quod si antea habitum, &c.] Vide Nauarr. dict. comment. 4. de Regul. n. 77. & 78. Azor. d. part. 1. lib. 12. c. 3. q. 10. in fine. Franc. Leo d. cap. 1. n. 42. Portel. d. verb. professio n. 46. Fr. Ludovic. Miranda d. q. 30. artic. 6. in princip. & conclus. 1. asserit reclamationem de nullitate professionis faciendam esse cum habitu, atque habitu Religionis retento, alias reclamationem non exaudiri, refero Ego ipse d. alleg. 104. n. 12. Lezana d. c. 2. n. 8. Dimissionem tamen habitus non impedire vt Regularis non audiatur super nullitate professionis, si postea eundem habitum reassumat, resoluunt Campan. in diuersis Canon. rubr. 12. c. 11. n. 18. Suar. de Relig. tom. 3. lib. 7. c. 3. n. 14. Portel. in dub. Regular. verb. professionis nullitas num. 45. Gratian. d. c. 412. num. 7. & 8. Villalob. in summ. tom. 2. tract. 35. diff. 25. n. 4. Diana moral. resol. pars. 2. tract. 2. resol. 53. in fine. Tamburin. d. tom. 3. disp. 6. quaest. 26. num. 2.
25. **¶** Et hoc esse intelligendum, quando habitum temere absque causa dimisit, ac proinde si haberet iustam causam dimittendi, debere audiri tradunt Azor. d. c. 4. q. vltim. Nauarr. d. comment. 4. n. vltim. Fr. Emman. tom. 3. q. 17. art. 17. circa med. Sanchez d. lib. 7. disp. 37. n. 3. Aloys. Ricc. in decisionibus Curiae Archiepiscop. Neapolitanae dec. 48. n. 7. & 8. p. 4. Bonacin. d. puncto 10. diff. 3. n. 1. Tamburin. d. tom. 3. disp. 6. q. 26. n. 2. Quodque etiam intelligendum est procedere in foro exteriori, non in interiori, si causa subsit aliter faciendi, Lezana d. cap. 2. num. 8.
26. **¶** Transferatur ad laxiorem Religionem.] Nullum Regularem vigore cuiuscunque facultatis se transferre posse ad laxiorem Religionem, tradunt Nauarr. consil. 56. n. 3. de regularibus. Sayr. in floribus dec. sub eod. tit. dec. 55. Azor. d. part. 1. lib. 12. c. 14. q. 12. versim Concilio Tridentino. Aloys. Ricc. in collect. dec. p. 3. collect. an. 521. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 4. 34. Valer. Reginald. in praxi fori panitens. lib. 18. c. 19. n. 4. 12. cum seq. late Fr. Ioan. à Cruce de statu Relig. lib. 1. c. 7. dub. 3. Barthol. à S. Fausto in thesauro Relig. l. 5. q. 245. Bonacin. de clausura, & poenis eam violantibus impo. p. 2. puncto 9. §. 3. diff. 1. n. 13. Fagundes in quinque Ecclesia praecpta. praec. 1. lib. 8. cap. 5. num. 4. Villalob. in summ. pars. 2. tract. 35. diff. 13. Portel. in dub. regul. verb. Religionis transitus, Hieron. Roderic. in compend. quest. regul. resol. 123. à num. 55.
27. Ad transeundum enim ad laxiorem Religionem nulla legitima causa existente solum Romanum Pontificem posse licentiam concedere, resoluunt Nauarr. consil. 88. n. 2. de Regular. in nouis, & commento 4. de Regularibus nu. 10.
- versic. 2. addo, Fr. Emman. tom. 3. quaest. 52. artic. 10. Azor. dict. cap. 14. quaest. 8. in fine. Less. de iustit. lib. 2. cap. 11. dub. 13. num. 102. Fr. Ludovic. Miranda in Man. Praelat. tom. 1. quaest. 31. artic. 5. conclus. 3. Sanchez in praecpta Decalogi tom. 2. lib. 6. c. 7. num. 67. Stephan. Gratian. d. c. 434. num. 6. Soar. de Religione tom. 4. lib. 7. c. 11. num. 17. cum multis seqq. Anton. Ricciul. de iure personar. extra gremium Ecclesiae existentium lib. 8. c. 4. num. 1. Hieron. Roderic. d. resol. 123. nu. 63. Fr. Bartholom. de Vecchis in praxi obseruanda in admittendis ad Religionis statum nouitijs disp. 15. dub. 5. num. 1. Huiusmodi autem transitum sic abtque iusta causa factum, Religiosum in foro conscientiae tutum minimè reddere, obseruant Nauarr. d. consil. 88. num. 2. Stephan. Gratian. d. c. 434. num. 17. Fr. Ludovic. Miranda d. q. 31. art. 6. Anton. Ricciul. d. c. 4. n. 3. Bartholom. à S. Fausto d. lib. 5. q. 347. Fr. Emman. tom. 2. summ. c. 113. num. 7. Hieron. Roderic. d. resol. 123. nu. 91. & 65.
28. Et ideo Papam non solum concedere licentiam transeundi ad laxiorem, nisi ex iustis, & legitimis causis pluries in facti contingantia se expertum fuisse refert Anton. Ricciul. d. c. 4. nu. 4. qui licet ibidem in vers. dubitari solet, teneat non requiri hoc casu derogationem Concilij in praesenti, contrarium tamen tanquam tutius resoluunt Nauarr. consil. 62. aliàs 65. in fine, de Regularibus. Stephan. Gratian. d. cap. 434. num. 20.
29. Existente legitima causa, posse Praelatum, Pontifice inferiore, dispensare Regularem ad laxiorem Religionem, quamuis ad Pontificem facilius sit aditus, concludunt Nauarr. commento 4. de Regularibus num. 11. vers. quinto, Fr. Ludovic. Miranda d. q. 31. art. 6. conclus. 3. Fr. Emman. d. tom. 3. q. 52. art. 9. statim in princ. Sanchez in praecpta Decalogi tom. 2. lib. 2. c. 7. num. 55. Bartholom. à S. Fausto in thesauro Relig. lib. 5. q. 345. in princ. Sanctarel. de apostas. c. 8. num. 27. Fr. Bartholom. de Vecchis d. dub. 5. ex num. 2. & ex nu. 7. probat ad hunc transitum legitime faciendum necessarium, vna cum licentia superioris assensum Conuentus.
30. Ad decretum Concilij in praesenti prolubentis Regulari cuiuscunque facultatis vigore transferri ad laxiorem Religionem, respondet infra citandi intelligendum esse sine iusta causa, & sine consensu Capituli, aut non praemissa causa cognitione, vt olim interdum fiebat ab aliquibus Praelatis obtentu suorum praeilegiorum, non autem per facultates cum iure communi congruentes, quales sunt, quae conceduntur iustis de causis, & seruate debito iuris ordine, ita Nauarr. consil. 56. num. 2. de Regularibus, & commento 4. de Regularibus num. 11. Sayr. d. dec. 55. Fr. Emman. in summ. tom. 2. c. 6. num. 8. Azor. d. lib. 12. c. 15. q. 1. Less. de iustit. lib. 2. c. 41. dub. 13. num. 103. Sanchez d. 7. nu. 68. Barthol. à S. Fausto d. lib. 5. q. 245. num. 2. Fr. Ludovic. Miranda d. q. 31. art. 13. ad fin. Fr. Bartholom. de Vecchis d. dub. 5. num. 6.
31. Legitimas, & iustas causas, quibus dispensari possit Religiosus, quatenus de vna Religione ad aliam laxiorem transire valeat, adducunt Doctores infra citandi, veluti si Religiosus, qui ob infirmitatem, aut corporis debilitatem ferre nequeat austeritatem Religionis, ad quam se primò contulit, ita Sylluest. verb. Religio 4. q. 2. Less. d. lib. 2. c. 41. dub. 13. num. 102. Fr. Emman. d. q. 52. art. 9. Azor. d. c. 14. q. 8. vers. queres, Sanchez d. c. 7. nu. 72. Fr. Bartholom. de Vecchis d. disp. 15. dub. 6. nu. 2. Hieron. Roderic. d. resol. 123. nu. 64. Aut si Religiosus in priori Religione odio habeatur à ceteris Religiosis, aut indignè, & malè tractetur, secundum Azor. & Sanchez citatis locis. Aut si alijs sit exosus, Reginald. in praxi fori panitens. lib. 18. c. 29. num. 414. Aut si propter suam simplicitatem non intellexit sufficienter regulam, vel constitutiones tempore professionis, & postea vult laxius viuere, aut si habens parentes in grati necessitate constitutos, non possit in priori Religione eorum necessitati succurrere per modos suae regule congruentes, Fr. Emman. d. art. 9. Sanchez citato loco, Fr. Ludovic. Miranda d. q. 31. art. 6. conclus. 2. Fr. Bartholom. de Vecchis d. disp. 15. dub. 6. num. 3. vbi dub. 7. resoluunt difficultatem grauem, quam experitur Religiosus in obseruandis suae Religionis austeritatibus esse sufficientem causam ad dispensandum ad laxiorem Religionem, si ratione hu-

ne huius difficultatis vehementer transgressionis regulæ, seu statutorum probabilitas imminuat, & dub. 8. tenet superiorem antequam dispenfer subditum ad laxiorem Religionem, debere causæ huius dispensationis cognitionem præmittere.

32. Regularibus ad strictiorem Religionem transire volentibus, si benevolos in ea inueniant receptores, ac deuotionis seruore ducti, non autem alicuius criminis perpetrati pœnam subterfugituri, sufficit petita, licet non obtenta licentia à suis Superioribus, Aldan. in compendio Canon. resol. lib. 3. tit. 16. num. 1. vbi refert ita fuisse resolutum per S. Congr. Episcop. sub die 13. Septembris 1583.

33. Religiosi Ordinis Sanctissimæ Trinitatis non possunt ad alium quemcunque etiam Mendicantium Ordinem se transferre, nisi petita à superioribus licentia, cognitaque, & approbata prius ab eadem S. Congregat. transitus causa, ac inuentis in Religione, ad quam transire intendunt, beneuolis receptoribus, nec non seruata, vbi opus fuerit, felic. recordat. Sixti Papæ V. constitutione sub die 15. Martij 1616. cuius meminit Tamburin. d. tom. 3. disput. 7. quest. 2. num. 8.

34. Regulares Ordinum Mendicantiũ non possunt transire ad alium Ordinem, præterquam ad Carthusianos, inter quos postmodum Mendicantes huiusmodi iuxta constitutionem Clementis VIII. voce actiua, & passiuæ careant, atque ad quæuis officia, & ministeria, ac gradus istius Religionis perpetuo inhabiles existunt, ita Aldan. d. tit. 16. num. 3. vbi dicit ita referuisse eandem S. Congr. Generalis Carthusianorum de mense Martij 1596. Idem minores obseruantes non posse ad Minimos transire nisi de licentia summi Pont. & è conuerso per Constit. Pij V. confirmatam à Gregorio XIII. attestatur Tamburin. d. tom. 3. disput. 7. quest. 2. num. 10.

Patres Societatis IESV post emissã vota secundum eorum Constitutiones, non possunt ad aliam Religionem transferri, excepta Carthusiana, nisi de expressa licentia Præpositi generalis eiusdem Societatis, aut Sedis Apost. Ita Tamburin. d. tom. 3. disput. 7. quest. 2. num. 5.

Capuccini ad laxiorem Religionem absque speciali Sedis Apostol. licentia transire non possunt: ad Carthusienfes verò, seu quemcunque alium Ordinem, vel Congregationem, nisi de Ministri generalis pro tempore existentis licentia in scriptis obtenta quouis pretextu, aut ex quouis causa transire non possunt. Ita S. D. N. Urbanus VIII. in sua constit. incip. Inuinit, 9. Augusti 1628. cuius meminit Tamburin. d. tom. 3. disput. 7. quest. 2. num. 11. & ex Bartholom. de Vecchis in praxi nouit. disp. 15. dub. 3. num. 6. dicit quod nullus Capuccinus ad Ordinem sancti Francisci de Paula, & nullus frater sancti Francisci de Paula ad Capuccinos vllò vnquam tempore, & quantuncunque iustissima causa etiam de licentia suorum Superiorum se transferre potest.

Cetera, quæ occurrere possunt circa materiam transseundi de vna Religione ad aliam, & quis possit licentiã

concedere, latè tractaui in collect. ad cap. licet 18. de Regularibus. & ibi citatis addo nouissime Tamburin. de iure Abbatum tom. 3. disput. 7. q. 1. cum seqq.

1. Oculis ferendi habitum, &c.] Vide Jacob. de Graff. in aures decif. p. 1. lib. 3. e. 5. de Regularibus num. 72. Fr. Emman. q. regular. tom. 2. q. 76. artic. 3. Soar. tom. 5. de censur. disput. 23. sect. 4. num. 34. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 18. num. 406. Fr. Ioan. à Cruce de har. Relig. lib. 1. cap. 7. dub. 4.

Habitu sine causa occultatè eò modo, vt à circumstantibus cognosci nequeat, cuius Ordinis Religiosus ille sit, incidere in excommunicationem contra dimittentes habitu latam, tradunt Caietan. in summ. verb. excommunicatione, cap. 61. Nauarr. in manual. cap. 17. num. 131. Bânes 2. 2. disputar. 1. quest. 12. puncto 1. in fine, Fr. Emman. tom. 1. quest. 30. artic. 2. & tom. 2. quest. 76. artic. 6. notab. Azor. d. part. 1. lib. 12. cap. 13. quest. 5. casu 16. & cap. 17. quest. 10. Galet. in margaria casuum conscientia, verb. Religiosus, pag. 226. Coriolan. de casibus referuat. part. 2. cas. 2. de apostasia, nu. 2. Sanchez in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. c. 8. nu. 63.

Quòd si Regularis deferat habitum coopertum habitu alterius Religionis? Vide Aloys. Ricc. in decis. curie Archiepiscopi Neapolitan. decif. 214. part. 4. & quid si suæ Religionis habitu deposito alterius Religionis amictum assumat, vide Sanchez d. cap. 8. num. 65.

Episcopum Monachum teneri portare habitum suæ Religionis, nec posse super illum vestibus Episcopalibus indui, docent Henriquez in summ. lib. 10. cap. 32. §. 5. & cap. 33. in fine, Valent. 2. 2. disput. 10. quest. 3. puncto 8. Azor. d. lib. 12. cap. 7. q. 4. Fr. Emman. in summ. par. 2. cap. 10. num. 4. Less. de iust. lib. 2. cap. 40. dub. 1. 4. num. 113. Petri de Ledefina in summ. part. 2. tract. 32. cap. 3. ad fin. Fr. Ioan. à Cruce d. lib. 1. cap. 2. dub. 4. Sanchez d. lib. 6. cap. 6. num. 22. Bartholom. à S. Fausto in thesauro Relig. lib. 6. quest. 199.

Religiosum factum Episcopũ, si sine causa habitum Religionis deponat, in excommunicationem non incidere, censent Azor. d. lib. 12. c. 7. quest. 4. Fr. Emman. tom. 2. quest. 58. artic. 7. Sanch. d. cap. 6. nu. 23. Bartholom. à S. Fausto d. lib. 5. quest. 200. Sanctarel. de apostasia, cap. 1. num. 15. Bonacin. de clausura, & pœnis eam violentibus impostis, q. 2. puncto 2. num. 26.

Contra Maiol. de irregular. lib. 2. cap. 1. num. 13. Fulu. Pacian. consil. 132. num. 42. volum. 1. Surd. de aliment. tit. 8. priuileg. 79. num. 10. Henric. lib. 10. cap. 33. in fine, & alios existimantes Episcopum Regularem omittentem habitum, & assumendo illam albam, & candidam vestem, quæ ab Episcopis exterius defertur, incurrere excommunicationem latam contra Monachos omittentes habitum in cap. 2. ne clericus, vel Monachus, lib. 6.

Aduertunt Sanchez d. cap. 6. num. 22. & Bartholom. à S. Fausto d. quest. 200. num. 5. quod in Rituali Romano per Clementem VIII. reformato concessum est Episcopis Regularibus, vt retento colore habitus suæ Religionis possint se conformare cum Episcopis secularibus in forma, seu figura illius, & ita seruatur modo in praxi.

Abbatess, vbi sunt Ordinum Capita, & ceteri superiores Ordinum Episcopis non subiecti, visitent monasteria & Ecclesias sibi subiectas.

C A P V T XX.

1. *Abbatess, & alij Regularium præfetti habent ius visitandi monasteria, aliaque loca sibi subiecta.* 2. *Episcopi non possunt visitare Ecclesias Ordinum Militarium exigendo rationem à Rectoribus.*

Abbates, qui sunt Ordinum Capita, ac ceteri prædictorum Ordinum Superiores. a Episcopis non subiecti, quibus est in alia interiora monasteria, Prioratus legitima iurisdicção, eadem illa sibi subdita monasteria, & Prioratus, suo quisque loco, atque ordine, ex officio visitent, etiam si commendata existant. Quæ cum Ordinum suorum Capitibus subsint, declarat sancta Synodus, in ijs, quæ alias de visitatione monasteriorum commendatorum definita sunt, non esse comprehensa, teneanturque quicumque prædictorum Ordinum monasterijs præsent, prædictos Visitatores recipere, & illorum ordinationes exequi. Ipsa quoque monasteria, quæ sunt Ordinum Capita, iuxta sanctæ Sedis Apostolicæ, & cuiusque Ordinis constitutiones visitentur. Et quamdiu durabunt huiusmodi commendæ, Priores claustrales, aut in Prioratibus Conuentum habentibus, Superiores, qui correctiones, & spirituale regimen exercent, à Capitulis generalibus, vel ipsorum Ordinum Visitatoribus instituantur. *β In ceteris*

^a Supra sess. 21. de refor. cap. 8.